

KØBENHAVN: LOMMEPARKER – GRØNNE ÅNDEHULLER I BYEN

Byerne skal være grønnere. København er en af de byer, der arbejder strategisk med at forbedre bymiljøet og på samme tid imødekomme borgernes behov for grønne områder. Et af de nye initiativer er lommeparker: Små grønne pladser og byrum, der etableres på byggetomter og irregulære arealer i bydele, hvor grønne åndehuller er en mangelvare.

Ravnsborggade visualisering, venligst udlånt af Københavns Kommune/Ekstrakt

København har en vision om i 2015 at blive verdens miljømetropol - den hovedstad i verden, der har det bedste storbymiljø. En forøgelse af byens grønne områder og elementer er en prioritet i forhold til at nå denne vision. Inden 2015 vil kommunen skabe 14 lommeparker og plante 3.000 træer for at skabe grønne områder, gader og forbindelser. Målet er at 90 % af københavnere kan gå til en park, en strand, et naturområde eller et havnebad på under 15 min.

En lommepark er en lille offentlig park, der typisk er på størrelse med et par boligblokke. Lommeparker etableres ofte på byggetomter og irregulære arealer og giver mulighed for mange forskellige funktioner: simpel afslapning, mødested, grønt byrum at indtage frokosten i, legeplads for børn i nabolaget mv. Lommeparker er ofte skabt omkring et monument, en historisk begivenhed eller personlighed eller i relation til et kunstprojekt.

"Lommeparker er en enestående mulighed for at skabe grønne åndehuller for københavnernes tæt på, hvor vi bor. I lommeparkerne kan man slappe af med en god bog, lege, spille bold eller bare sidde og nyde lidt grønt." Klaus Bondam, Teknik- og Miljøborgmester, Københavns Kommune

Københavns Kommune fremhæver 5 elementer, der definerer en lommepark:

- Størrelse
- Synligt grønt element
- Åbenhed/synlighed
- Afgrænsning og beskyttelse
- Identitet og lokal tilknytning

En lommepark er typisk mindre end 5.000 m² - mindre end halvdelen af en fodboldbane. Det grønne element skal være tydeligt og prioriteres højt. Gerne med vægt på langsigtede løsninger, dvs. at beplantning og inventar bliver flottere og mere frodigt med tiden. Lommeparken skal signalere åbenhed og skiltningen skal være positiv og imødekomende. Endelig skal der være fokus på belysningen, så parken også føles tryk at færdes i efter mørkets frembrud.

Et karakteristisk træk ved lommeparker i København er, at de skal ligge imellem andre elementer i byen såsom bygningskroppe, mure eller grønne vægge. Det vigtige er, at der er en klar afgrænsning på tre af siderne, så den fremstår som en "lomme" i omgivelserne. Hver lommepark skal have sin egen karakter og udvikles specifikt til det enkelte sted. Inddragelse af borgere i udviklingen af lommeparken er et vigtigt parameter i forhold til at skabe et lokalt tilhørsforhold.

Udover at skabe lokale grønne åndehuller har etableringen af lommeparker i København også potentiale til at forbedre det overordnede bymiljø. Lokale parker er i stand til at imødekomme folks behov for grønt indenfor gåafstand, så de er mindre tilbøjelige til at køre ud af byen for at få naturoplevelser. Lokale parker kan med andre ord være med til at mindske trafik og luftforurening i byen. Endvidere kan lommeparker være med til at mindske presset på byens større parker, blandt andet fordi der etableres lokale legemuligheder for børn i lommeparkerne. Det mindskede pres på de store parker kan i bedste fald resultere i, at større grønne områder kan udlægges til vækst- og miljøfunktioner.

I strategien "Lommeparker, træer og andet grønt" fra maj 2008 kobles etableringen af lommeparker i København sammen med flere grønne gader og stifterbindelser. Visionen er at skabe en grøn hovedstad, der signalerer kvalitet og variation i det grønne, som kan blive en rollemodel for, hvordan fremtidens byer planlægger i forhold til de varslede klimaforandringer.

Inspiration: New York - byen med de mange lommeparker

New York City har mange lommeparker, både historiske og mere moderne. Den mest kendte er Paley Park i Midtown Manhattan på den nordlige side af East 53. Street mellem Madison og 5th Avenue. Det er en privatejet park designet af Robert Lewis Zion & Breen og finansieret af William S. Paley fonden.

Paley Park stod færdig i 1967 og er kendetegnet ved 12 store løvtræer, et 6 meter højt vandfald indpakket i glas, grønne vægge beklædt med vedbend og brosten lagt på en måde, der får folk til at gå langsommere. Vandfaldet gennemstrømmes af mere end 6.800 liter vand i minuttet, der skaber en støjmur, som maskerer byens lyde. Parken inviterer til brug blandt andet fordi den er hævet over gadeniveau. Selv om parken er meget populær og ofte fuld af besøgende, beskriver lokale brugere den som et roligt og fredfyldt sted.

Lommeparker - ikke kun et byfænomen

Lommeparker kan laves i såvel byer, forstæder som i mere landlige omgivelser og kan være både offentlige eller privatejede. I Northamptonshire, et amt i det engelske Midlands, er der blevet etableret 80 lommeparker i løbet af de sidste 18 år. Parkerne varierer i størrelse fra 400 m² til 350.000 m² og findes i alle former for omgivelser fra bycentre til små landsbyer. I modsætning til København behøver lommeparker i Northamptonshire ikke at være afgrænsede af "vægge." Ethvert ledigt stykke jord kan blive omdannet til en lommepark - for eksempel en tidligere fritliggende parkeringsplads. Alt hvad der behøves er politisk vilje og lokal opbakning. [Læs mere](#)

COPENHAGEN - POCKET PARKS, A DROP OF URBAN GREEN

Green cities are on the rise. Copenhagen, the capital of Denmark, is one of the cities trying to improve the urban environment and deal with the daily green needs and desires of its inhabitants. One way of doing so is pocket parks: Open green spaces at a very small scale, often created on vacant building lots or on irregular pieces of land.

Ravnsborggade visualisering, venligst udlånt af Københavns Kommune/Ekstrakt

Copenhagen has a vision of becoming the capital city in the world with the best urban environment by 2015. The enhancement of urban green is one of the tools for reaching this vision. Before 2015 the municipality will establish 14 pocket parks throughout the city and plant 3,000 trees to create green streets and connections. The goal is that 90 % of all Copenhageners by 2015 can walk to a park, a beach or a harbour bath in less than 15 minutes.

A pocket park is a small park accessible to the general public. It is only a few house lots in size and typically created on vacant building lots or small irregular pieces of land. Functions include spaces for relaxation, meeting friends, taking lunch breaks, reading a book, play areas for children etc. Often pocket parks are placed around a monument, a historic mark or in relation to an art project.

"Pocket parks are a unique opportunity to create drops of urban green close to where Copenhageners live." Klaus Bondam, Mayor for Technical and Environmental Administration, City of Copenhagen

The City of Copenhagen highlights 5 elements key to the creation of pocket parks in Copenhagen:

- Size
- A visible green element
- Openness and a positive image
- Demarcation and protection
- Identity and local community

A pocket park is defined as less than 5,000 square meters - less than half the size of a soccer field. The green element is visible and a clear priority, preferably with a focus on long-term solutions, i.e. vegetation that becomes more green and attractive in time. The park has to be open and inviting to everybody and signs have to be positive and informative. Special consideration must be given to lighting so the park feels safe, also after dark.

A characteristic feature of a pocket park in Copenhagen is that it has to be situated between other elements in the city; Buildings, walls, maybe a green wall, or art installations. A clear demarcation must be visible on three sides so that it stands out as a "pocket." Each park will have its own identity and has to be developed specifically to the site in question.

Involvement of local residents in the development process is important to ensure that the park fits the needs and desires of the local community.

Besides serving the local community, the establishment of pocket parks throughout Copenhagen also has the potential to benefit the overall urban climate. Communities with parks that meet their needs within walking distance are less likely to drive out of the city for nature experiences, thereby reducing pollution and traffic. Furthermore, pocket parks can potentially relieve pressure on the larger parks, thus allowing flexibility to devote larger areas of the parks to habitat and ecological functions.

In a city strategy from May 2008, the establishment of pocket parks in Copenhagen will go hand in hand with the creation of green streets and connections. The vision is to create a green liveable city with quality and variation which will be a role model in featuring urban environmental responses to global warming.

Inspiration: New York - city of pocket parks

New York City has a number of pocket parks, both historic and modern. The most famous example is Paley Park in Midtown Manhattan on the North side of East 53rd Street between Madison and 5th Avenue. It is a private owned public park designed by Robert Lewis Zion of Zion & Breen and funded by the William S. Paley Foundation.

Completed in 1967, the park features 12 honey locust trees, a 20-foot-high waterwall, vertical walls adorned with ivy and cobblestones set unevenly to slow pedestrian traffic. The waterfall, flowing more than 6,800 litres of water per minute, creates a backdrop of grey noise masking the sounds of the city. The park is inviting to passersby, partly because it is elevated above street level. Though it is a very popular and often crowded, locals describe it as a quiet and restful place.

Pocket parks - not just an urban phenomenon

Pocket parks can be urban, suburban or rural, and can be on either public or private land. Northamptonshire, a county of 630,000 inhabitants in the English East Midlands, has created more than 80 pocket parks within the past 18 years. The parks vary in size from 0.04 ha to 35 ha and location types vary from town centres to quiet villages. In contrast to Copenhagen, pocket parks in Northamptonshire do not have to be "walled." Any available space can become a pocket park - for example a former parking lot on open ground. All needed is political and grass root support. [Read more](#)